

Utbildningsförvaltningen
Teresia Kjellgren och Emma Rocklind
Utredare
emma.rocklind@enkoping.se

Svar på ledamotsinitiativ (SD) "Att stärka skolans arbete mot sexualbrott och grooming"

Bakgrund

Utbildningsförvaltningen fick vid sammanträdet den 20 maj 2026 (§ 80) i uppdrag att bereda ledamotsinitiativet "Att stärka skolans arbete mot sexualbrott och grooming".

Av ledamotsinitiativet framgår:

- Att utbildningsförvaltningen ges i uppdrag att ta fram ett kunskapsunderlag om hur sexualbrott, inklusive grooming, kan förebyggas och hanteras inom skolverksamheten.
- Att utbildningsförvaltningen ges i uppdrag att erbjuda utbildning och vägledning till skolpersonal i frågor som rör grooming, sexualbrott och samverkan med relevanta myndigheter.
- Att utbildningsförvaltningen årligen återskärter arbetet till nämnden.

Nuvarande arbete och behov

Förvaltningen har genomfört en kartläggning om hur sexualbrott och grooming hanteras inom de kommunala skolverksamheterna i Enköpings kommun. Resultatet av kartläggningen visar att skolorna arbetar förebyggande med frågor om trygghet, integritet och säkerhet på internet genom värdegrundsarbete, elevhälsans hälsosamtal samt olika utbildningsmaterial och temaarbeten. Till exempel använder en skola materialet "Nollan och nätet" på fritidshemmet och i mellanstadiet. I årskurs 7 genomförs även ett temaarbete om juridik på nätet där frågor om integritet, lagstiftning, nätkränkningar och risker i digitala miljöer berörs. En annan skola uppger att de i de lägre åldrarna arbetar med "Stopp min kropp" och i samband med årskurs 2, 4 och 7 förs samtal med elever om deras skärmvanor under hälsobesöken.

Däremot uppger majoriteten av skolorna att det saknas specifika rutiner och handlingsplaner som riktar sig direkt mot sexualbrott och grooming. De flesta anser även att både skola och elevhälsa har behov av fortbildning inom området. Skolorna menar också att ökad kunskap skulle stärka personalens förmåga att förebygga, upptäcka och hantera misstankar om grooming och sexualbrott. Det finns önskemål om ett mer samordnat arbete med tydligare riktlinjer, gemensamt utbildningsmaterial och ett likvärdigt arbetssätt mellan skolor.

Den generella bilden från skolorna är att föräldrars kunskap om barns digitala liv är en viktig faktor. Flera skolor menar att vårdnadshavare behöver bättre stöd och information för att kunna förebygga risker och upptäcka utsatthet på nätet.

Yttrande

Som vi kan se ovan finns ett snarlikt behov inom förvaltningen med det som anges i ledamotsinitiativets andra att-sats; "att erbjuda utbildning och vägledning till skolpersonal i frågor som rör grooming, sexualbrott och samverkan med relevanta myndigheter". Om förvaltningen ska påbörja ett sådant arbete behöver nämnden ge det i uppdrag. Utifrån skolornas önskemål om ett samordnat arbetssätt kan en riktlinje fungera som ett styrande dokument i dessa frågor. För att tydliggöra samverkan och det kommunala ansvaret i det förebyggande samt åtgärdande

arbetet med sexualbrott och grooming vore det även lämpligt att kommunen tar ett helhetsgrepp där kommunens övergripande viljeinriktning framgår.

Bedömning

Som kartläggningen visar genomförs mycket arbete med barns och ungas trygghet i skolorna genom värdegrundsarbetet.

Kartläggningen visar också att det finns ett stort behov av fortbildning och övergripande samordning inom dessa frågor. Ska de tas om hand och utredas vidare behöver förvaltningen få ett uppdrag om det. I sådana fall sker kontinuerlig rapportering till nämnden om hur arbetet fortgår. Förvaltningens bedömning är även att det skulle gynna arbetet med dessa frågor om det tas ett helhetsgrepp i kommunen.